

Kong Frederich
Den Sierdes

allernaadigste

FUNDATZ,
Babne Grev
og

Reglementer

angaaende

Det

Kongelige Kårsen-Huus
i Kiøbenhavn.

Gud og Næsten-elstende Læser!

S

ans Kongl. Majestæt vor allernaa-
digste Konge har allerede forhen i sit
aabne Bref af 21. Julii indeværende
aar ved trykken ladet alle og enhver
bekjendt giøre det christelige og aldrig
noksom priselige Verk ved et Wåsen-

Huses Stiftelse her i Kiøbenhavn, hvorved alle chri-
stelige Landsns indbyggere har faaet ny anledning
at prise Guds Maade og Forsorg for dette Land ved
saa god Begyndelse til et af alle saa længe ønsket og
hidindtil blant os savnet Verk; alle troe Undersaat-
ter ny Opmuntring at bede for saa naadig en Kon-
ges, en saa omhyggelig Landets Faders lif, at hand
end i sine Dage maa see mange Frugter af dette gu-
delige Verk. Vi twivler og ikke paa, at Guds børn
derved har faaet en Grindring til at understøtte
baade Verket og dem som dermed har at giøre, med
deres Forbøn, mens vi og haabe, at Gud med tiden
derved kand give dem, som med timelig Belsignelse
ere begavede, i sinde at hielpe til dette Verks For-
merelse og Udbredelse til langt flere børns Under-
holdning i fremtiden. Men saasom adskillige har

væ-

værer begierlige efter at have mere Underretning om dette Verkes Stiftelse og den Maade, hvorledes det bliver indrettet ; Vi og holde billigt, at et Verk, som gaaer det gandste Rige an, og forbinder alle til Bon og Takkigelse, bør være alle bekjendt : saa have vi af den Alarsag erholdt allernaadigste Frihed til at giøre nogle af de ørige Kongelige Anstalter, saa vidt de publico kand vedkomme, ved Tryffen bekjendt. Til den Ende lege Vi dig, gudsfrugtige Læser ! for øyne saavel dette Wåsen-Huses Kongel. Fundatz tillige med det forhen udgangne Alabne Bref, saa og det Reglement, angaaende Spiisningen og Kloederne.

Vi ere og redebonne, om fornøden skulle giøres (foruden det at give enhver i sær, som nogen behynderlig Underretning om een eller anden Post af os enten mundtlig eller skriftlig kand forlange, ald sandfaerdig og muelig Bestied) herefter naar Verket kommer videre, ved Tryffen at giøre bekjendt det gandste Verkes Drift, Informations Methode, Revenuers Tilwert, Børnenes Formerefse og alt andet, som kand tiene til publici Opmuntring at prise Gud, og til deres Fornøhelse, som ville glæde sig over saa mange forlatte Børns christelige Opdragelse til Guds Frygt, og Fæderne-Landets tieneste.

Det staer og dessforuden enhver frit for, som behager at gaae ind i Wåsen-Huset, baade at besee Børnenes Spiisning, i de dertil satte Timer, og høre paa deres Information ; Saa det gandste

Verf, med Guds Hielp og efter Hans Kongl. Majestæts allernaadigste Billie saaledes skal føres, at det kand være aabenbar, ikke allene for Gud, men og for alles Øyne og Kundstab, hvorved Vi som bestifte Directeurs kand være fri for Mistanke, kand vente flere Raadsøring til Forbedring af Verket, hvilket vi altid med Taknemmelighed ville modtage, og i det øvrige tilbede baade Verket og os enhvers hiertelig Forben og Bevægenhed, forblivende

Den Gud-elstende Læsers

tienestvillige

Hans Kongel. Majestæts Tilforordnede udi
Collegio de cursu Evangelii promovendo.

Samt
allernaadigst nu bestifte Wærsen-Huses
Directeurer.

JOHAN LUDWIG von HOLSTEIN.
Ridder, Ober-Ræmmerer og Hoff-Marschall hos Hans Kongl.
Høghed Kron-Prinzen.

JOHAN WILHELM SCHRÖDER.
Kongl. Majestæts Justitz-Raad.

HANS STEENBUCH.

Paa Vor
Allernaadigste Konges
Lyksalige Fødsels-Dag,
d. n. Octob. 1727.

Theol. Prof. Reg. og Assessor i Consistorio,

PETER HERSLER.
Kongl. Majestæts Hoff-Prædikant.

Gi S:riDerich den S:ierde, af

Guds Maade Konge til Dannemarke
og George, de Venders og Gothers, Hertug
udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmar-
sten, Greve udi Oldenburg og Delmenhorst ;
Giore alle vitterligt, at estersom enhver retsindig og christen Re-
gent lader det voere een af sine største Omhyggeligheder, at see i de
ham af Gud forlenede Riger og Lande , Ungdommen vel artet
allermeest grundfæstet i Lærdom og Undervisning om den san-
de christne Troe og Religion, dernest oploært i gode Sæder og ad-
skillige tienlige Bidensaber, paa det Landet i sin Liid , naar de
Unge ere tilvorne, ikke skal vorde opfyldt med mængde af løse og
siderlige Mennisker, som baade henleve Gud til Fortærnelse, saa
og det Gemeene til Forårgelse og Besværing, hvilket alt at af-

værge, dog ikke alle vedkommendes Formue er tilstrekkelig til, andres Forsommelse derimod saa stor, at de ikke, som see burde, lade sig den Uinges Farv være angelegen, heldst naar enten af Forældrene den eene, eller begge ere Bornene ved døden fra-faldne; Saa have Vi af Høy-Kongelig Maade og Faderlig Mildkierhed, samt for at udvise en tilbørlig Guds Frygt, med ynt-somme Dyne anset den fattige forladte Ungdom, som nu omstun-der desverre findes hos Os, og til den Ende allernaadigst fun-det for got en vis Fundation der om at oprette, saaledes som følger :

I.

Skal, foruden de af Os allerede af Voress Post-Revenuer indkomne og til denne Brug udleverede tresindstive tusinde Rigsdaler, aarlig saa loenge Verden staer, erlegges og perpe-tueres to tusinde Rigsdaler, hvilke aarlige 2000. Mdr. saavel-som de forommeldte Tresindstive tusinde Rigsdaler udi ingen optenkelig Maade til anden Brug maae eller bor anvendes. Det samme Vi vil have forstaet om hvis Vi i de forrige Aar-ing af de Os tilfaldne Bøder, Priis-penge af opbragte Skibe, Confiscationer, samt ellers af de paa Voress Reiser i Tablen ind-samlede Penge af Kongelig Mildhed og Maade til dette christelige Brug Tid efter anden have stienket, som belober sig til Sytten tusinde sex hundrede fem og fyrtive Rigsdaler tre Mark og ti Skilling, hvoraf paa Tolvo tusinde tre hundrede og een Rigsdaler fem Mark og tolv Skilling Vi Voress allernaadigste Obligation have givet.

2.

Renterne af den store Summa, som nu hos Os er bestaaende, skal rigtig hvert Aar den i Januarij af Voress Rente-Cam-mer

mer assigneres, og fra Dores Zahl-Cammer i en samlet Summa, uden at henvises til nogen af Amt-Stuerne betales. Item af de hos Os, af de forbemeldte til Wåysen-Huset stienkede Mulaer og Confiscationer staaende 12301. Rdr 5. Mark 12. Skil. saavelsom ogsaa de forommeldte aarlige 2000. Rdr. hvilke ved Directeurerne over Post-Revenuer qvaraliter, nemlig hver Qvar-tal 500. Rdr. til denne Fundatzes Directeurer, som for nercvœrende Tiid ere Vore Tilsforordnede i Missons-Collegio, erlegges. Skulle nogen efterdags, som hidindtil stieet er, vorde til finds, at transportere de af Os til een eller anden allernaadigst udgivne Obligationer, og samme til Wåysen-Husets nutte og gavn i een christelig Henseende stiente, da ville Vi samme Renter med de øvrige vore Renter, som erlegges til meer-bemeldte Wåysen-Huus, hermed have incorporeret, at de paa een og samme Tiid og Maade med alle de andre rigtigen betales.

3.

Af forbencevnte Penge saavelsom hvad adskillige Guds Børn til Datum har givet og legeret, eller herefter givendes og legerendes vorder, skal for det første Et hundrede Børn af begge Kion i det der til af Os givne Wåysen-Huus, beliggende paa nye Torv i Dores Kongl. Residenz-Stad København, naar Betienternes Salaria ere fradagne, nyde forsvarlig Fæde, Klæde, Forpflegning, alt efter Dores derom allernaadigst forfattede Anordning, og Lære i deres Christendom, samt Bidenslæber, et hvert Kion sommende, og giøres i saa maade ingen Forsiel paa Stand og Herkomst, at de jo alle paa een og samme maade vederfares lige Medfart; Siden flere, tiid efter anden, alt ligesom Husets Midler voxer og tiltager, der indtages.

4.

Hove de forordnede Directeurer, efter det Reglement og den Instrukx, som dennem vorder meddeelt, i denne Almisse ingen anden at giøre deelagtig, end dem, hvilke selv ingen Middel have, saa de med rigtige Attestter kand bevise, at de efter deres afdøde Forceldre en have arvet saa meget, en heller hos Paarsrende og Venner myde saa meget, at de der af kand til Nædtersighed underholdes.

5.

Og saasom enhver af begge Rion, naar den er 16. a 17. Aar gammel, selv kand paa en ørlig Maade forhverve sit Bred og Underholdning, med mindre den maatte være saa aldeles vanfør og have saa stor Brek paa Legems Kroester, at den plat intet kand forstiene, i hvilken Tilfald man vil være betoent paa anden Maad; saa skulle de ikke heller løngere myde denne Beigliering, end indtil de den Alder have opnaaet. En heller ville Vi, at noget Barn under 5. a 6. Aar i dette Wåysen-Huus maa indtages; De, som imidlertid dør der inde, skal i en Kirkegaard, som Vi der til i Nærverelsen ville bestille, sommeligen vorde begravne.

6.

Udi dette Wåysen-Huus kand en vente at indtages nogen Vanvittig, Uffindig eller Gædte, langt mindre den, som er berygtet for at have smitsom Sygdom; Dog skal det ikke være formeent dem, at deelagtig giøres i denne Maade, som med saadan Svaghed ere behøftede, om hvilken er Haab, at de med tiden kand vorde tilpasz.

7.

Vi giøre i denne Fundatz ingen Forskiel paa Børnenes Herkomst, naar de ikkun ere fødde i Vore Riger og Lande, og der

det med Børnene har den Beslæffenhed, som tilforn er blevet meldet, hvorom Directeurerne, førend de bemeldte Børn sig antage, samme til Månsen-Huset benævne og der udi indlegge, have noye at lade efterforste, at ey nogen Understeb, mod ald Forhaabning, sig skal indsnige.

8.

Directeurerne for denne Fundation skal, indtil Vi anderledes til finds vorder, være Dores Tilforordnede i Missions-Collegio, som drage al muelig Omsorg og Alarvaagenhed i at fuldbyrde denne Vor velmeente intention og Verkets forsynlige Administration, at der ved kand ventes Guds Belsignelse over Landet i Vore og Dores Arve-Successorer langvarige Tider.

9.

Paa det meerbemeldte Vore Tilforordnede i Missions-Collegio, saa viit de tillige ere denne Fundatzes Directeurer i denne Deres Direction kand finde Lettelse, da Have Vi, foruden en af Os allernaadigst antagen Inspecteur, bestikket visse Curatores, som i adstillinge Tilfælde med Raad og tienlige Forlag ere villige til at gaae dem til Haande; Saa ere Vi og til finds, andre Betienter, nemlig Præst, Informatores og flere, som til Verkets Drift eragtes fornoden, at see ved oftbemeldte Directeurers omhyggelige Forsorg udnevnede; Og efterdi denne Dores Fundatz og Stiftelse eene hensigter til Guds cere og den forladte nødgorstige Ungdoms gode Opdragelse, Underholdning og Frelse, Dores alvorlige allernaadigste intention ogsaa gaaer derhen, at dette Verk skal være bestandig og ved lige holdes indtil Verdens Ende: Saa ere Vi forsikrede om, at Dores Konelige Arve-Successorer i Regieringen bemeldte Dores Fundatz

uryggeligen holder, og dette i sig selv Gudelige og høj magte
 paaliggende Verk kraftig haandhæver og besordrer, vaa det en
 Guds strenge Brede og uforbigøengelig haarde Straf skal paa-
 følge over alle dem, som meeromrørte Verk og denne Voress
 Fundatz fuldkaste, eller der imod noget handle eller udøve
 ville. Givet paa vort Slot Fredensborg,

Den 21. Julii. Anno 1727.

Under Vor Kongelig Haand og Signet.

EriDerich R.

Gi S:riiderich den S:tierde, af Guds Maade Konge til Dannemarck og Norge, de Venders, og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmarsken, Greve udi Ol- denburg og Delmenhorst; Giøre alle og enhver vores kære og tro Undersætter vitterligt.

1.

Alt Os allerunderdanigst er foredraget, hvorledes mange
Børn formedelst Pøst, Krig og andre tilfælde ere blevne Fader-
og Moderløse, hvilket har foraarsaget, at nogle af dem forme-
delst mangel af tilsyn bliver Kroblinge og Vanfore; andre hen-
falder til Tryglen og Betlen; og over alt, at begge Deele hen-
gaaer uden Guds Frygt og Optugtelse, og lære intet god, hvor-
ved de kunde blive det algemene beste til nytte, og selv i fremti-
den fortiene deres Føde.

2.

Vi befinde der af meget vel, at afslige Fader- og Moder-
løse Børns onde Opdragelse ikke kand følge andet, end at Landet
bliver opfyldt med umyttige Folk, som kunde hengive sig til Ve-
diggang, Bedragerie, stielen, røven og Mord, og det som mere
er, forspilde deres Salighed, og giøre sig Guds Maade og hans
tilkommende Rige uværdige.

3.

Som det nu følger af sig selv, at siig ulykke kand afvores, naar den forladte Ungdom føres til Gud, og vel bliver oploert, saa have Vi / som Landets af Gud foresatte Hoved og Forvar, ladet det være Bores Omsorg og Midkierhed, at saadan vildfarende Ungdom bliver opfostret i Guds Frygt, og tillige opdraget i de Videnslaber, hvor af bequemme Personer kand tages til Konster, Haandverker og andre Forretninger, og enhver af dem opmunstre sig selv til Trostab og Fliid, efterdi at de maae tilegne Gud og Os allene deres Lykke og Velfaerd.

4.

Vi have allernaadigst erfaret, at eendee af Vore sicere og troe Undersaatter have af Kierlighed til Gud og deres næste antaget sig siige Fader- og Moder-lose Børn, og sørge for deres Kost, Klæder og Optugtelse. Saadan deres Forsorg er behagelig for Gud, og berommelig for Mennistene. Men som det ikke staer i nogens privat Formue og Kræfter, at forsyne de mange u-forsorgede og u-optugtede Børn, saa retke vi dennem allernaadigst Haanden, og glæde Os der ved, at siden Gud har Kronet vore Riger og Lande med ynskelig Fred og Kolighed, Vi da med dessterre Eftertryk kand antage Os det, som udfordres til Landets indvortes Forbedring, og lade en god Anstalt for fattige Fader- og Moder-lose Børn være een af vore største Bekymringer; Hvorfor Vi i Guds Navn have besluttet allernaadigst at lade indrette et Sted, hvor fattige Fader- og Moder-lose Børn kunde have deres Forpslegning og Opdragelse, paa det at Landet kand med en vel-optugted Ungdom lyksaliggjøres.

5.

Og som Vi hermed allernaadigst sege at forekomme det onde, og komme dem til Hjelpe, som ere i Nød og Trang, saa fundgiøre Vi hermed allernaadigst, at fattige Fader- og Moder-lose Børn, de være sig af hvad Stand de være kunde, vorder i Det der til indrettede Wåsen-Huus-indtagne, naar de ikke ere rette

rette Fattige og Forladte, som hverken have Fader eller Moder, en heller af egne Midler kand nyde deres Underholdning og For-
pflegning, eller finde den hos deres Paarørende eller andre; Dog
ville Vi derhos allernaadigst have befalet, at ingen, efter at Hu-
set er kommen i Stand, maa udenfor nyde noget af Wåsen-
Husets Cassa.

6.

Dog ville Vi her hos have alle og enhver christelige Foræl-
dre allernaadigst formanet, at de have Gud for Øyne, og leve
sparsommelig, paa det at denne Vor velmeente Maade ikke skal
misbruges til desto mere at øve Ødselhed, og leve hen uden mind-
ste Bekymring, for at efterlade en sammelig Udkomst til nødtof-
tig Ophold for deres Born: thi hvor Vi befinde, at saadan For-
ældrenes Liderlighed har foraarsaget Bornenes Fattigdom, fin-
de Vi os nødtvungen til at udelukke saadanne Born fra samme
Vor Maade, og demmēn andensteds henvise.

7.

De fattige forladte Born, som have mist deres Foræl-
dre, og en heller hos deres Slegtinger eller andre have nogen
tilhold, skal her med anvises en Leylighed, og aabnes et Huus,
hvorhen de kand retirere sig, og finde Hjælp i deres forladte Til-
stand; Vi ville derhos allernaadigst see derhen, at Bornenes
Opdragelse saaledes skeer, at de samtlige kunde opvøre reenlige
og farste, samt vel underviste udi gode Sæder, og hvad videre,
som kand giøre dem bekvemme til Arbeide og Tjeneste.

8.

Eftersom Vi allernaadigst ere forstredede, at enhver af
Bores Fiere og troe Undersætter vil glæde sig over denne For-
anstaltning; Saa have Vi ikke vildet lade det derved forblive,
men have allernaadigst fundet for got, at henlegge til disse fat-
tige Fader- og Moderløse Born, deres Forpflegning og Opdra-
gelse aarligent to tusinde Rigsdaaler af Bore redeste og bestan-
digste Revenuer, desforuden og til Huusocrelse for saadanne

Born forceret Bores paa nye Torg beliggende Gaard , tilforsk
Det Riderlige Academie , men nu det Kongelige Wårsen-Huus
kaldet . Vi have end ydermere til Guds gere og dette Wårsen-
Huses Indrettelse allernaadigst givet , og fra Os alerede ladet
udtelle Tresindstive tusinde Rigsdaler , samt og til dette
Verks Drift og Besordring udsgæt saadanne Mænd , som i des-
lige gode Anstalter , saa vel uden , som inden Lands have ladet
see deres Trostab og Midkierhed , nemlig : Bores Tilforordne-
de upi Missions-Collegio .

9.

Vi have derudover til Bore sicere og troe Undersaetter
Den allernaadigst Tillid , at enhver af dennem her udi efterfol-
ger Os , og efter den Formue , som Gud haver givet dennem , af
egen fri og utvungen Willie lader see Kierlighed imod disse fatti-
ge Fader- og Moder- løse Born , saasom det geraader til Guds
gere , og ingen kand vide , hvo sig Fader- og Moder- løse Born
maatte efterlade , som til saadan Hielp kunde voere traengende ;
Chi foruden Den Len , som Gud naadeligen setter paa saadanne
frivillige Kierligheds Øvelser , og det Velgaaende , som enhver sig
her af kand forvente , saa er det en stor Fordeel for alle , at de
med Tiden kand faae en vel-arter Ungdom i deres Tieneste , især
som man ved disse Anstalter fornemmelig derpaa er betænkt , at
kunde opdrage til det algemene Beste en beguem Ungdom , hvor
paa store Stoeder ikke uden Grund have altid foerstet en stor deel
af deres Velfoert , og derfore i tienligste og kostbareste maader
underholder de der til behovende Anstalter ,

10.

Til den Ende ville Vi allernaadigst alvorligens lade see derhen ,
at disse Fader- og Moder- løse Born vel grundes i Guds Kund-
stab , og alle samtlige vel ansøres i Læsen , Skriven og Regnen , og at
Pige-Børnene foruden forbemeldte Undervisning ogsaa kunde
tilholdes at lære at toe , spinde og sve , saa og ansøres til at kaage ,
og at lære andre Kvindes Kjæmet fornødne Videnslaber , hyor-
med

med de engang i got Folkes Dieneste kunde vinde deres Brod; saa og at de Børn, som vel hos deres Forældre eller Venner fun-
de myde deres Forpfslegning, men ej hos dem finde Raad og Lei-
lighed til videre, kand for en billig Betaling have deel i denne
Opdragelse, hvorudi Vi allernaadigst forsikre Os om forbemeld-
te Vores Tilforordnede udi Missions-Collegio deres Midtier-
hed, at de saaledes efterleve denne Vores allernaadigste Willie, at
Ungdommen i alt dette ledsages paa den lemfoeldigste, fortalte
og nærmeste Ven, paa det at den, som lidet Ejj har at tage,
desto farre og lettere opnaer sit maal.

II.

Ligesom Vores Tilforordnede udi Missions-Collegio udi
dette saa højt angelegen Verk lader see deres Ejjid, Midtierhed
og Trostab for Os, saa ere de og villige til at give enhver Under-
retning om deres Direction, og at tage til sig boesatte og for-
standige Borgere, som Curatores, paa det at enhver hos den-
nem kand bekomme tilstrekkelig Efterretning, og de selv saavel-
som Forstanderen for ubillig Mistanke kand være forstaanede.

12.

Paa det at enhver, som enten nu agter, eller af Gud her ef-
ter vørder tildreven, at contribuere noget til dette Verk, kand
være desmere sikker og tryg i at fuldbyrde sit Forset, saa kand
hand ikfun henbringe sin Gave til Professor Hans Steenbuch,
eller han nem den tilsende, som dersor paa samlig Collegii veg-
ne giver sin egenhændig Qvitering, eller og i hans Gravcerelse
til en afde andre Membris Collegii. Saa tilsiges og hermed, at i
sald nogen skulle være tilsind saadan gudelig Gave ej at ville have
fundgiort for Verden, men Gud allene bitterligt, skal efter Give-
rens Willie og Forlangende hans Navn og Person vorde fortiet.

13.

Enhver, som Gud havet givet Forstand og Forsarenhed til
at kunde erindre eller fremføre noget til dette Verks fuldstændige
Drift, det være hvo eller hvor ringe hand er, skal hermed være aab-
net

net en Ven til at meddele sine raad, thi end siestont Vore Tilforordnede udi Missions-Collegio, selv ikke skal efterlade eller forsomme noget, som udcreves til dette Verks lykkelige fremgang, saa til staar de dog, at saadant deres Verk ved mange fornuftiged raad kand blive des lykkeligere, og dersore overgiver det samme til hver Mænds bestuelse og eftersyn, saa og til alles og enhvers velmeente raad og got findende forslag, hvorf af de ere villige at antage alt det, som kand være til nytte, og i ver� stille.

14.

Og som Vi da have allernaadigst ladet Os voere angelegen, alting paa det omhyggeligste at indrette, som Vi eragte det ciistref felig og tienlig at være, til at opnaae det foresatte Øye merke og Henseende; Saal have Vi ogsaa den allernaadigste tillid til enhver af vore ricere og troe Undersgatter, som Gud giver evne og vilkaar der til, at de hielpe med Raad og Daad til det, som udcreves til de fattige Fader- og Moder-lese Borns Nødtorftighed, hvilket Gud visseligen vil belonne, og Vi med særdeles allernaadigste Welbehag og Kongelig Maade ville erklaende. Givet paa Vor Slot Fredensborg, den 21. Julij Anno 1727.

Under Vor Kongelig Haand og Signet.

S. Eiderich R.

Spise=Taxt,

Hvorefter

Og i Friderich den Sierde, af

Guds Naade Konge

til Dannemark og Norge, de Venders og Go-
thers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stor-
marn og Ditmarsten, Greve udi Oldenburg
og Delmenhorst; allernaadigst ville at Bornene udi det
af Os Funderet Wäysen-Huus skulle nyde deres Underhold og
Forpflegning:

Hver Morgen et Smør og Brød til Frokost, uden om
Søndagen.

Søndag Middag.

Først Risted-Suppe med Hvedebrød udi.

Først Risted med Sennek til.

Søndag Aften.

God Grød!

Pandekage, eller der imod en anden tilstrekkelig Ret.

E

Man-

18)

Mandag Middag.

Reven Øll og Brød med Sirup udi, eller sod Melf
med Brød udi.

Bergfist og Smør at dyppe udi.

Mandag Aften.

Vandgryd med Smør i.

Plukkefist.

Tiisdag Middag.

Søbe-Kaal, lang- eller Cabus-Kaal, og undertiden
Erter.

Salt Ried, og undertiden Flest.

Tiisdag Aften.

Sod Grød.

Hoved-Ried, eller anden ligesaa god ret Mad, saasom
Callum ic.

Onsdag Middag.

Melf-Velling.

Klipfist med Smør til.

Onsdag Aften.

Velling.

Plukkefist.

Torsdag Middag.

Ferst Ried-Suppe med gule Nødder eller anden Zu-
gemuse udi.

Ferst Ried med Peberod over.

Torsdag Aften.

Suppe.

Hoved-Ried eller anden Ligesaa god Spiise.

Fre-

Fredag Middag.

Skaaret Oll og Brød.

Salt Tørst med Smør at dyppe udi.

Fredag Aften.

Vand-Brød eller Melk-Suppe.

Plukkesild.

Løverdag Middag.

Kier nemelks Grød, eller anden god Suppe af Havre
eller Byg-Gryn tillavet.

Raage- eller Vindtorre-Sild.

Løverdag Aften.

Oll og Grød.

Saltet eller laget Flyndere.

Foruden paa de tre store Højtider, gives og alle Føest-Dage i
Alaret af Oeconomio Dre- eller Lamme-Steg.

Til en voren Person, som regnes over tolv Åar, gives daglig to
Potter Oll, og eet Pund Brød.

Til et Barn daglig een Pot Oll, og fire og tive Lod Brød.

Got først Kød til en voren Person til et maaltid skal veye 16.
Lod raaet.

Til et Barn raaet 12. Lod.

Bergefist, efter at det er udbledt, skal veye raaat 16. Lod til en vo-
ren Person.

Til et Barn skal det veye 12. Lod.

Klipfist skal veye raaat, for det legges i blæd, 9. Lod til en vo-
ren Person.

Til et Barn skal det veye raaat 7. Lod.

Salt Tørst skal vehe raat 16. Lod til en voren Person.

Til et Barn skal det vehe raat 12. Lod.

Af gode Raage-Sild gives en voren Person $2\frac{1}{2}$, af vind-tørre
Sild. 4re.

Til et Barn Raage-Sild $1\frac{1}{2}$, men af vindterrede Sild 3.

Flyndere til en voren Person 3.

Til et Barn 2.

Maden skal være vel kaaget og tillabet, saa den kan være
vel-smagende, Brodet vel baget, af reen og god Rug, Ollet vel
kaaget, Spiisnings Bahrene god, sund og forsvarlig Kiosb-
mands Gods. Hvorefter alle vedkommende sig allerunder-
danigst have at rette og forholde. Skrevet paa Dort Slot
Fredensborg den 21. Julii. Anno 1727.

Under Vor Kongelig Haand og Signet.

Sriderich R.

Reglement,

Hvorester

Dannemark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Starmarn og Ditmarsken, Greve udi Oldenburg og Delmenhorst, allernaadigst ville, at Børnene udi det af Os funderte Wansen-Huus med fornødne Klæder skulle forsynes.

I.

Hvad Drenges Børnene til Klæder skal gives,
og hvad de i en Summa kand koste.

1. Kiol, 2. Vester og 2. par Burer,
2. Brystduger.
3. Hat med et silke Hatte-bånd,
4. Skorter af Hor-Lerret,
5. Klude af Sles-Lerret,

C 3

4. bro-

4. brogede Tørklæder.
2. par Handster.
3. par Skoe.
2. par Strømper.
1. par Spender.
2. Kamme, en fin og en grov, en Skoebørst.
1. Nathue.
6. par Halværmer af Slest Lerret.
5. Knappe i Ermene.

Som skal beløbe sig til Nitten Rigsdaaler.

2.

Eil Pige - Børnene.

2. Garses Kleedninger.
1. Mat-troye med et filtes Skjort, og et Snorlif stye af stift Linnet.
6. Mat-hatter, de 3de af Slest lerret, de andre af got hiemgiort Lerret.
6. Halsduger af Slest Lerret.
6. Huer, de fem af hvidt stribet Canisas med Lerret under, og en ilden Stof eller Cartun med Multum under til at sove med om Matten.
4. brogede Tørklæder.
2. par Handster.
3. par Skoe.
2. par Strømper.
1. par Skoespender.
2. Kamme, een fin, en grov. En Skoebørst.
2. blaa Forklæder.

2. hvir

23

2. hvide Forklæder.
6. Serker af Hør-Lerret.
4. par Halv-Ermer af Slesv.Lerret.

Som skal udgiøre den Summa Live Rigsdales
Tre Mark.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have
at rette og forholde. Givet paa Vor Slot Fredensborg,
den 21. Julij. Anno. 1727.

Under Vor Kongelig Haand og Signet.

SriDerich R.

